
آسیب شناسی

پایه (عمومی)

رابینز

ویرایش نهم ۲۰۱۳

تألیف

وینی کوهار

ابوالعباس

جان آستر

زیر نظر مستقیم و ترجمه

دکتر عباس شکور

استاد آسیب شناسی

عضو هیأت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی

گلبرگ پیریائی

دانشجوی دکترای علوم پزشکی دانشگاه تهران

دکتر پانته آفرجاد

استادیار آسیب شناسی دانشگاه آزاد اسلامی

دکتر محمدرضا بخشنده

پاتولوژیست

عنوان و نام پدیدآور: آسیب‌شناسی پایه رابینز (عمومی) / تألیف وینی کومار، ابوالعباس، جان سی. آستر؛
 مشخصات نشر: تهران: انتشارات ابن‌سینا، ۱۳۹۲.
 مشخصات ظاهری: ۵۲۰ص: مصور، جدول، نمودار.
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۱۵۰-۵۴-۵
 عنوان اصلی: Robbins basic pathology, 9th ed, 2013.
 عنوان دیگر: اصول پاتولوژی عمومی.
 موضوع: آسیب‌شناسی
 شناسه افزوده: کومار، وینی، ۱۹۴۴-م. (Kumar, Vinay)
 شناسه افزوده: عباس، ابول، ک. (Abbas, Abul K)
 شناسه افزوده: آستر، جان سی. (Aster, Jon C)
 شناسه افزوده: رابینز، استنلی لئونارد، ۲۰۰۳-۱۹۱۵.م. (Robbins, Stanley L.)
 شناسه افزوده: شکور، عباس، ۱۳۲۰-، مترجم.
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۲ الف ۲/۱۱/۱۱ RB
 رده‌بندی دیویی: ۶۱۶/۰۷
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۲۴۲۰۱

نام کتاب: آسیب‌شناسی پایه عمومی
 تألیف: وینی کومار، ابوالعباس، جان سی. آستر
 ترجمه: دکتر عباس شکور، گلبرگ پیریایی و همکاران
 ناشر: انتشارات ابن سینا
 حروفچین و صفحه‌آرا: محمد بهمنی
 طراح داخل متن: حمید قاسم‌پور
 نویت چاپ: اول، شهریور ۱۳۹۲
 شمارگان: ۲۰۰۰ جلد
 لیتوگرافی: ندای دانش
 ناظر فنی چاپ: افشار
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۱۵۰-۵۴-۵
 بها: ۳۵۰۰ تومان

مرکز پخش

تهران: خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، خیابان وحیدنظری غربی، پلاک ۱۵۰، واحد ۵
 تلفن: ۶۶۴۱۸۳۱۹، فکس: ۶۶۴۱۸۳۰۹
 مدیر پخش افشار ۰۹۱۲۴۳۶۱۲۰۶
 شعبه مشهد: میدان دکتر ضریعتی، ابتدای خیابان احمدآباد، اولین پاساژ (امیر)، طبقه پایین، انتشارات مجد دانش،
 تلفن: ۰۵۱۱-۸۴۴۱۰۱۶

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای ناشر محفوظ است. لذا هرگونه تکثیر و بازنویسی مطالب بر هر نحو ممکن در هرگونه رسانه، کتاب، مجله، جزوه و لوح فشرده بدون اجازه کتبی ناشر شرعاً حرام است و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

پیشگفتار

اگر کار آگهی، آگه زکاریست

هم از شاگری آموزگاریست

واقعیت این بود که قصد ترجمه این کتاب را نداشتم و شاهد بر این مدعا خود جناب آقای افشار مدیر محترم انتشارات ابن سینار می باشند. چون زمانی که در سال ۱۳۶۹ اقدام به ترجمه این کتاب با همکاری همکارانم که در حال حاضر استاد این رشته چه در ایران و چه در خارج از این کشور به حساب می آیند زیر نظر استاد بزرگوار و ارجمند جناب آقای دکتر مسلم بهادری با همکاری انتشارات دانش پژوه کردم، به جهت مسافرت به خارج از کشور و نیز فعالیت های آموزشی این کار را به نیرهای تازه نس تر واگذار کردیم. حدود یک سال و نیم قبل وقتی آقای افشار به من تلفن کردند و فرمودند که این کتاب را ترجمه کنم به ایشان گفتم که این کتاب سال هاست که توسط گروه های مختلفی که برخی از آنها خوشبختانه از تبحر کافی در ترجمه برخوردارند زیر نظر استادم جناب آقای دکتر بهادری ترجمه می شود و من لزومی نمی بینم که این کار را بکنم و از این رو موافقت نکردم زمانی که با استاد ضمن ملاقات هایی که دیگر جنبه عادت پیدا کرده درباره این کتاب و ترجمه آن توسط گروه های مختلف صحبت می کردم متوجه شدم که استاد از ترجمه برخی از این گروه ها که در پشت کتاب از نام ایشان هم استفاده کرده اند اساساً خبر ندارند و اینجا بود که متوجه شدم بزرگواری استاد بدان حد است که حتی نسبت به اینگونه اعمال هم واکنشی از خود نشان نمی دهند. زمانی که ترجمه آخرین چاپ کتاب به دست رسید و آن را به گونه ای ضمنی مرور می کردم مشاهده کردم که اولاً ترجمه لغات به گونه ای است که در اصل ترجمه نشده بلکه به همان زبان اصلی ولی با نوشتاری فارسی آمده است، و دیگر اینکه در جای جای کتاب که متأسفانه زیاد هم بود برخی از قسمت ها ترجمه نشده و یک جمله (که ترجمه آن نسبت به قسمت های دیگر قدری مشکل تر و پیچیده تر، ولی نه اینکه ارتباط با موضوع نداشته باشد) ترجمه نشده و در نهایت و مهم تر از همه اینکه در برخی از قسمت ها مفهوم ترجمه کاملاً متفاوت ترجمه شده. این بود که با انتخاب چند قسمت از کتاب خدمت استاد رسیدم و برحسب عادت دیرینه که در ترجمه کتب با ایشان داشتم از استاد خواهش کردم که من ترجمه چند پاراگراف را که خودم انجام داده بودم برایشان بخوانم و ایشان همزمان با متن اصلی کتاب مقایسه کنند و ایشان هم قبول کردند. وقتی ترجمه ام را خواندم و مورد تأیید ایشان قرار گرفتم، متن ترجمه همان قسمت ها را که در کتاب انتشار یافته بود و از نظر اینجانب ایرادات زیادی به آنها وارد بود را جلوی ایشان گذاشتم و زمانی که ایشان متن را خوانند و متوجه موضوع شدند بسیار متأسف شدند تا آن حد که خود من از این مسئله ناراحت شدم و آن وقت بود که از ایشان درخواست کردم که کسانی که می خواهند از نام ایشان به هر نحوی استفاده کنند و برای

خود و کتابشان اعتباری کسب کنند حداقل به جهت مشغله فراوان کاری که ایشان دارند به اینجانب اجازه دهند تا در صورتی که بنده آن را (مقاله و یا ترجمه) تأیید کردم جهت تأیید و هرگونه اظهار نظری خدمت ایشان ارائه کنم تا به هر نحوی که بخواهند دستور دهند و آن وقت از ایشان کسب اجازه کردم که اگر ایشان موافق باشند اینجانب اقدام به ترجمه ویرایش نهم کتاب Basic Pathology که در سال ۲۰۱۳ منتشر گردیده اقدام نمایم و استاد هم با شناختی که از من و کارم داشتند موافقت فرمودند و پس از آن ضمن تماس با جناب آقای افشار و موافقت ایشان شروع به ترجمه کتاب با همکاری برخی از اساتید پاتولوژی که سال‌هاست در لباس معلمی در دانشگاه‌ها به فعالیت در رشته پاتولوژی اشتغال دارند زیر نظر مستقیم اینجانب این کار را شروع کردیم. در این راه همکارانی بودند که در آغاز خوب پیش آمدند ولی در بین راه (به هر علتی) ما را تنها گذاشتند ولی همت و کوشش بقیه همکاران و نیز ترجمه مستقیم برخی از فصول توسط خود اینجانب این مهم را به پایان برد به گونه‌ای که امروز خوشحالم که جلد اول کتاب پاتولوژی که پاتولوژی عمومی را شامل می‌شود آماده چاپ گردیده است و به همت جناب آقای افشار و همکاران سخت‌کوش ایشان در مؤسسه انتشاراتی ابن سینا این کار به انجام رسید و به امید خداوند و همت همکاران در زمانی کوتاه ترجمه جلد دوم آن که پاتولوژی اختصاصی را شامل می‌شود به پایان رسانده و انتشار خواهد یافت.

در پایان از تمام عزیزان چه آنها که ما را همکاری کردند و چه آنها که ما را در نیمه راه تنها گذاشتند و بخشی از کار را به دوش داشتند تشکر می‌کنم و آرزوی توفیق برای همه آنها در عرصه علم و دانش دارم و تشکر ویژه‌ای هم از مدیر محترم انتشارات ابن سینا جناب آقای افشار و همکارانشان که ما را در این راه یاری کردند دارم و دست استاد دکتر بهادری را هم می‌بوسم که رهنمودهایشان همیشه چراغ راه ما بود.

تیر ماه ۱۳۹۲
دکتر عباس شکور و همکاران

فهرست مطالب

فصل ۱ - آسیب سلولی، سازگاری و مرگ سلولی	۱۱
مقدمه‌ای بر آسیب‌شناسی	۱۱
مروری بر پاسخ‌های سلولی به استرس	۱۲
و محرک‌های آسیب‌رسان	۱۲
سازگاری‌های سلولی در پاسخ به استرس	۱۳
مروری بر آسیب سلول و مرگ سلولی	۱۸
علل آسیب سلولی	۲۰
ریخت‌شناختی آسیب سلولی و بافتی	۲۱
راهکارهای آسیب سلولی	۲۷
ارتباطات بالینی - آسیب شناختی: نمونه‌های از آسیب سلولی و نکروز	۳۵
آپوپتوز	۳۷
اتوفازی	۴۵
تجمعات درون سلولی	۴۵
آهکی شدن پاتولوژیک	۴۹
پیرشدن سلول	۵۱
فصل ۲ - آماس و ترمیم	۵۵
مروری بر آماس و ترمیم بافتی	۵۵
آماس حاد	۵۸
طرح‌های ریخت‌شناختی آماس حاد	۷۶
واسطه‌های شیمیایی و عوامل تنظیم‌کننده آماس	۷۸
آماس مزمن	۹۲
اثرات عمومی آماس	۹۹
مروری بر ترمیم	۱۰۲
دوباره‌سازی سلولی و بافتی	۱۰۳
تشکیل جوشگاه	۱۱۴
عوامل مؤثر بر ترمیم بافتی	۱۱۹
نمونه‌های بالینی انتخاب شده از ترمیم بافتی و فیبروز	۱۲۰

فصل ۳ = اختلالات همودینامیک، ترومبوآمبولی و شوک	۱۲۶
پرخونی و احتقان	۱۲۷
خیز	۱۲۷
خونریزی	۱۳۱
هموستاز و ترومبوز	۱۳۲
آمبولی	۱۵۱
انفارکتوس	۱۵۵
شوگ	۱۵۸
فصل ۴ = بیماری‌های دستگاه ایمنی	۱۶۵
ایمنی ذاتی و تطابق (اکتسابی)	۱۶۶
سلول‌ها و بافت‌های دستگاه ایمنی	۱۶۷
مروری بر پاسخ‌های ایمنی طبیعی	۱۷۴
واکنش‌های افزایش حساسیت واکنش‌های آسیب با واسطه ایمنی	۱۸۱
بیماری‌های خودایمنی	۱۹۸
رد پیوند	۲۲۱
بیماری‌های نقص ایمنی	۲۲۷
آمیلوئیدوز	۲۴۹
فصل ۵ = نئوپلازی	۲۵۹
نام‌گذاری	۲۶۱
خصوصیات نئوپلاسم‌های خوش‌خیم و بدخیم	۲۶۳
همه‌گیرشناسی	۲۷۱
سرطان‌زایی: اساس مولکولی سرطان	۲۷۷
ضایعات ژنتیکی در سرطان	۲۷۸
کارسینوزن (سرطان‌زایی): یک فرآیند چند مرحله‌ای	۲۸۳
خصوصیات مهم سرطان	۲۸۴
سبب‌شناسی سرطان: عوامل سرطان‌زا	۳۱۶
دفاع میزبان بر علیه تومورها: ایمنی تومور	۳۲۵
جنبه‌های بالینی اختلالات رشد	۳۳۰
فصل ۶ = بیماری‌های ژنتیک و کودکان	۳۴۱
بیماری‌های ژنتیکی	۳۴۲
طبیعت اختلالات ژنتیکی که در بیماری انسان نقش دارند	۳۴۲
اختلالات مندلی (بیماری‌های ناشی از نقایص ژن منفرد)	۳۴۶

اختلالاتی که با ژن‌های متعدد به ارث می‌رسند	۳۷۱
اختلالات ژنتیکی سلول	۳۷۲
اختلالات تک ژنی با به ارث رسیدن طرح‌های غیرعادی	۳۸۲
بیماری‌های کودکان	۳۸۸
ناهنجاری‌های مادرزادی	۳۸۸
عفونت‌های حوالی تولد	۳۹۵
نارسی و محدودیت رشد جنینی	۳۹۵
سندرم زجر تنفسی نوزادان	۳۹۶
انتروکولیت نکرورال	۳۹۹
سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار	۴۰۰
هیدروپس جنینی	۴۰۲
تومورها و ضایعات شبه‌توموری	۴۰۷
شیرخوارگی و کودکی	۴۰۷
تشخیص مولکولی اختلالات مندلی و پیچیده	۴۱۸
فصل ۷ - بیماری‌های محیطی و تغذیه‌ای	۴۲۷
اثرات تغییر آب و هوا بر سلامت	۴۲۸
سمیت عوامل شیمیایی و فیزیکی	۴۳۰
آلودگی محیط زیست	۴۳۱
اثرات تنباکو	۴۴۱
اثرات الکل	۴۴۵
آسیب‌های ناشی از داروهای درمانی و سوء مصرف دارویی	۴۴۸
آزارهای ناشی از عوامل فیزیکی	۴۵۵
بیماری‌های تغذیه‌ای	۴۶۵
فصل ۸ - آسیب‌شناسی عمومی بیماری‌های عفونی	۴۸۸
اصول کلی بیماری‌زایی میکروبی	۴۸۸
روش‌های اختصاصی برای شناسایی عوامل عفونی	۴۹۶
بیماری‌های عفونی جدید و نوظهور	۴۹۷
عوامل کشتارهای بیولوژیکی	۴۹۸
انتقال و انتشار میکروب‌ها	۴۹۹
چگونه میکروارگانیسم‌ها سبب ایجاد بیماری می‌شوند	۵۰۴
گریز میکروب‌ها از عوامل دفاعی دستگاه ایمنی	۵۱۰
طیف پاسخ‌های التهابی به عفونت	۵۱۲
نمایه	۵۱۸